

Khuyến cáo đặc biệt về kháng sinh cefotaxim

Viết bởi Biên tập viên

Thứ hai, 25 Tháng 4 2016 15:31 - Lần cập nhật cuối Thứ hai, 25 Tháng 4 2016 15:35

Ds Trần Thị Kiều Diễm

Cefotaxim là một loại kháng sinh thuộc nhóm cephalosporin thế hệ 3, có phổ kháng khuẩn rộng, đặc biệt hiệu quả trong điều trị các bệnh nhiễm khuẩn nặng. Tuy nhiên, gần đây có nhiều trường hợp gặp phải phản ứng dị ứng khi dùng loại kháng sinh này, trong đó có sốc phản vệ. Vì vậy, mới đây Cục Quản lý Dược (Bộ Y tế) đã đưa ra khuyến cáo đặc biệt đối với loại kháng sinh này.

Cefotaxim là một loại kháng sinh thuộc nhóm cephalosporin thế hệ 3, so với các cephalosporin thế hệ 1, 2 thì cefotaxim có tác động lên vi khuẩn gram âm mạnh hơn, bền hơn đối với tác động thủy phân của phân tử các beta lactamase, nhưng tác động lên các vi khuẩn gram dương lại yếu hơn các cephalosporin thế hệ 1.

Cefotaxim đặc biệt hiệu quả trong điều trị các bệnh nhiễm khuẩn nặng và nguy cơ do vi khuẩn nhạy cảm với cefotaxim, bao gồm áp-xe não, nhiễm khuẩn huyết, viêm màng trong tim, viêm màng não (trừ viêm màng não do *Listeria monocytogenes*), viêm phổi, bệnh lậu, bệnh thủng gan,

Khuyến cáo dùng biệt dược kháng sinh cefotaxim

Vị trí bài Biên tập viên

Thứ hai, 25 Tháng 4 2016 15:31 - Lần cập nhật cuối Thứ hai, 25 Tháng 4 2016 15:35

điều trị tủy trung, nhiễm khuẩn nội tạng trong ổ bụng (phối hợp với metronidazol) và dự phòng nhiễm khuẩn sau mổ tụy trên lâm sàng. Cần thận trọng, đặc biệt là khi dùng.

* Các tác dụng

Cefotaxim dạng muối natri được dùng tiêm bắp. Thuốc hấp thu rất nhanh sau khi tiêm. Nồng độ của cefotaxim trong huyết tương khoảng 1 giờ và của chất chuyển hóa hoạt tính desacetylcefotaxim khoảng 1,5 giờ. Khoảng 40% thuốc được gắn vào protein huyết tương. Nồng độ của thuốc, nhất là của desacetylcefotaxim kéo dài hơn so với sinh và nồng độ biến đổi suy giảm nhanh. Bị ức chế phần lớn bởi các liên kết thuốc nên dùng đúng thời gian này. Không cần điều chỉnh liều cho bệnh nhân suy giảm chức năng thận. Cefotaxim và desacetylcefotaxim phân bố rộng khắp các mô và dịch. Nồng độ thuốc trong dịch não tủy đạt mức có tác dụng điều trị, nhất là khi viêm màng não. Cefotaxim đi qua nhau thai và có trong sữa mẹ.

Gan, cefotaxim chuyển hóa một phần thành desacetylcefotaxim và các chất chuyển hóa không hoạt tính khác. Thuốc đào thải chủ yếu qua thận (trong vòng 24 giờ, khoảng 40 - 60% thuốc không biến đổi được thải ra ngoài). Probenecid làm chậm quá trình đào thải, nên nồng độ của cefotaxim và desacetylcefotaxim trong máu cao hơn và kéo dài hơn. Có thể làm giảm nồng độ thuốc bằng lọc máu. Cefotaxim và desacetylcefotaxim cũng còn có một và phân bố trong nồng độ điều trị cao.

* Chống chỉ định

Các bệnh nhiễm khuẩn nội tạng và nguy cơ do vi khuẩn nhạy cảm với cefotaxim, bao gồm áp xe não, nhiễm khuẩn huyết, viêm màng trong tim, viêm màng não (trừ viêm màng não do *Listeria monocytogenes*), viêm phổi, bệnh lỵ, bệnh thủng dạ dày, điều trị tủy trung, nhiễm khuẩn nội tạng trong ổ bụng (phối hợp với metronidazol) và dự phòng nhiễm khuẩn sau mổ tụy trên lâm sàng. Cần thận trọng, đặc biệt là khi dùng.

* Nguy cơ khi dùng

Tác dụng không mong muốn hay gặp nhất của cefotaxim trên đường tiêu hóa là tiêu chảy. Có

Khuyến cáo dùng thuốc kháng sinh cefotaxim

Vị trí bài Biên tập viên

Thứ hai, 25 Tháng 4 2016 15:31 - Lần cập nhật cuối Thứ hai, 25 Tháng 4 2016 15:35

thông báo viêm tĩnh mạch tại chỗ tiêm, đau và có phản ứng viêm tại chỗ tiêm bắp. Các tác dụng phụ ít gặp hơn là đau họng máu nhợt nhạt: giảm bạch cầu ưa eosin hoặc giảm bạch cầu nói chung làm cho test Coombs dương tính. Trên đường tiêu hóa, thuốc thay đổi vi khuẩn chí ruột và có thể bị bội nhiễm do vi khuẩn kháng thuốc như *Pseudomonas aeruginosa*, *Enterobacter* spp... Hiếm gặp hơn là giảm tiểu cầu, giảm bạch cầu hạt, tiểu máu tan máu. Trên đường tiêu hóa: viêm đại tràng có màng giả do *Clostridium difficile*; tăng gan: tăng bilirubin và các enzym của gan trong huyết thanh.

Trong phản tác dụng phụ của thuốc cũng đã được báo cáo nguy cơ sốc phản vệ, các phản ứng quá mẫn khi dùng thuốc rớt hiếm gặp. Vì vậy khi dùng thuốc này cần lưu ý, đặc biệt với các chế phẩm cefotaxim có chứa lidocain chế phẩm dùng để tiêm bắp và không bao giờ được tiêm tĩnh mạch; tránh khi bắt đầu điều trị bằng cefotaxim, phải điều tra kỹ về tiền sử dị ứng của người bệnh với cephalosporin, penicilin hoặc thuốc khác; có dị ứng chéo giữa penicilin với cephalosporin trong 5-10% trường hợp. Phải hết sức thận trọng khi dùng cefotaxim cho người bệnh bị dị ứng với penicilin; nếu dùng thuốc dùng thuốc có khả năng gây độc đối với thận (ví dụ như các aminoglycosid) thì phải theo dõi kỹ mức độ thải độc thận.

* Về cảnh báo m...i...

Theo báo cáo tình trạng hoạt động báo cáo phản ứng có hại của thuốc kháng sinh năm gần đây của Trung tâm Quốc gia về thông tin thuốc và theo dõi phản ứng có hại của thuốc cho thấy, các thuốc chứa cefotaxim là thuốc được các cơ sở khám, chữa bệnh báo cáo nghi ngờ gây ra ADR (tác dụng không mong muốn) nhiều nhất trong các năm 2012, 2013, 2014 và 2015. Trong đó, các phản ứng có hại được ghi nhận chủ yếu là sốc phản vệ/phản ứng phản vệ (bao gồm các triệu chứng), ban đỏ, ngứa, phát ban, dị ứng...

Để đảm bảo an toàn sử dụng các thuốc chứa cefotaxim an toàn, hợp lý, Mặt đây, Các Ủy ban Lý Dواء đã có Công văn số 3447/QLD-TT để nghị Sở Y tế các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương, các bệnh viện, viện có giường bệnh trực thuộc Bộ phải thông báo cho các cơ sở khám chữa bệnh, các đơn vị kinh doanh dược trên địa bàn thông tin nêu trên và khuyến cáo: tuân thủ chế độ, chế độ chế độ, thận trọng, lưu ý dùng của thuốc, chú ý tình trạng tác dụng khi kê đơn thuốc có chứa cefotaxim; chỉ sử dụng thuốc sau khi đã khám sàng lọc, phân loại bệnh nhân, thận trọng khi cần sử dụng thuốc có chứa cefotaxim cho người dị ứng bệnh nhân có nguy cơ xảy ra ADR; tăng cường tuân thủ Hướng dẫn sử dụng kháng sinh ban hành kèm theo Quyết định số 708/QĐ-BYT ngày 02/3/2015 nói chung, đặc biệt nội dung hướng dẫn tiêm/truyền thuốc có chứa cefotaxim. Quyết định 772/QĐ-BYT ngày 04/3/2016 “HƯỚNG DẪN THỰC HIỆN QUY TRÌNH LÝ SỬ DỤNG KHÁNG SINH TRONG BỆNH VIỆN”. Hướng dẫn các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh trên địa bàn phải hợp tác các đơn vị kinh doanh thuốc có chứa cefotaxim tăng cường theo dõi, phát

Khuyến cáo đối với kháng sinh cefotaxim

Viết bởi Biên tập viên

Thứ hai, 25 Tháng 4 2016 15:31 - Lần cập nhật cuối Thứ hai, 25 Tháng 4 2016 15:35

hiện và xử trí các trường hợp xảy ra phản ứng có hại của các thuốc chứa cefotaxim (nếu có).